

«Бекітемін»

Жараткел негізгі орта білім беретін
мектебінің директоры: Г.А.Алина
№ 1 «31» тамау 2022 жыл
Пед. кеңесте қаралды

«Келісемін»

Аудан білім бөлімінің
басшысы: Б.Д.Сейлханов
«22» «09» 2022 жыл

«Жаһандық құзыреттілік»

(Зайырлылық және дінтану негіздері)

Сыныбы: 9

Орындады: Алдиярова Ж.А.
(курс жетекшісі)

№ 1 хаттама «27» тамау 2022 жыл

Ә/Б отырысында қаралды: Сапиева Н.К.
(Ә/Б жетекшісі)

Тексерілді: Жиеналы М.А.
(Оқу ісінің меңгерушісі)

Түсінік хат

«Жаһандық күзіреттілік» пәнінің мәні және маңызы оның қазіргі қоғам қажеттілігі мен тұрақтылығының ғылыми тұғырнамасы ретіндегі өзектілігінен, қоғам тарихы, мәдениеті мен рухани құндылығын анықтайтын бастаулардан тұрады. Зайырлылық және дінтану негіздері жалпы орта білім жүйесіндегі әлеуметтік-гуманитарлық және қоғамтанулық білім алудың құрамдас бөлігі болып табылады.

Оқу жүктемесінің көлемі: «Жаһандық күзіреттілік» курсы бойынша оқу жүктемесінің көлемі аптасына-1 сағат, жылына 36 сағат.

Курстың мақсаты: жаһандық азаматтық құзыреттерге ие бәсекеге қабілетті тұлғаны қалыптастыру.

Курстың міндеттері:

- 1) білім алушыларды қазіргі заманның жаһандық сын-тегеуріндерімен таныстыру;
- 2) тұлғаның тұрақты даму мәдениетін қалыптастыру;
- 3) білім алушыларда жергілікті, өңірлік, ұлттық, жаһандық оқиғалар, олардың себептері мен салдарлары туралы талдамалық бағалау түсінігін дамыту;
- 4) эмпатия жағдайында басқа адамдардың қажеттіліктері мен құқықтарына тәрбиелеу;
- 5) мазмұнды және шығармашылық оқыту дағдыларын қалыптастыру

Негізгі мақсаттары

1. Оқушы сабақ барысында оқулықтың құрылымымен танысады, «Жаһандық және күзiреттiлiк» пәнінің мәтiнiн түсiну.
2. Өздiгiнше бiлiм алуға, құжаттар мен жұмыс жасауға дағдыланады. Пән бойынша бiлiмдерiн тереңдету.
3. Есте сақтау, талдау, ой қорыту дағдылары одан әрi жетiлу.
4. Өздiгiнше бiлiм алуға, тақырыпқа қорытынды жасауға дағдылану
5. Оқушы өз ойын еркiн жеткiзуге дағдылану.

Оқушылар үшiн күтiлетiн нәтиже

1. Оқушы сабақ барысында оқулықтың құрылымымен танысады, «Жаһандық және күзiреттiлiк» пәнінің мәтiнiн түсiнедi.
2. Өздiгiнше бiлiм алуға, құжаттар мен жұмыс жасауға дағдыланады. Пән бойынша бiлiмдерiн тереңдетедi.
3. Есте сақтау, талдау, ой қорыту дағдылары одан әрi жетiледi.
4. Өздiгiнше бiлiм алуға, тақырыпқа қорытынды жасауға дағдыланады.
5. Оқушы өз ойын еркiн жеткiзуге дағдыланады.

Нормативтік бөлім

Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

«Жаһандық құзыреттіліктер» курсы білім алушылардың әлемдегі өз орнын анықтау үшін қажетті құндылық бағдарларын, коммуникативтік дағдыларын, әдептік нормалары мен мінез-құлық ұстанымдарын қалыптастыруға ықпал етеді.

Мазмұндық бөлім

Парасаттылық және әдеп (6 сағат)

1. Отбасы және неке. Бақыт не әкеледі және бақытқа не кедергі?
2. Корпоративтік жұмыс мәдениеті
3. «Әділ деп соны айтыңыз, турасын қисық бұрмаса» (Шортанбай Қанайұлы)
4. Саяхат әдебі: біз өз еліміздің өкіліміз
5. Қарым-қатынас мәдениеті: гендерлік рөлдер

Азаматтық және патриотизм (4 сағат)

- 6.Өзгені өзіндей сыйла
7. Әлеуметтік рөлдер мен мәртебелер
8. Ертеңгі жастар қандай болмақ?
9. Ынтымағы жарасқан ел

Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық (6 сағат)

- 10.Әлеуметтік желілердегі блогерлер.Кибербуллинг
11. Белсенді және пассивті кірістер
- 12.Отбасылық бюджеттің түрлері.Отбасы бюджетін жоспарлау
- 13.Жинақтарды қалай сақтауға болады
- 14.Қаржы пирамидасы
- 15.Қаржылық әлеует

Тіршілік қауіпсіздігі (5 сағат)

- 16.Қандай да бір қауіп туындаған жағдайда нені білу маңызды?
- 17.Төтенше жағдайларда өзіме және басқаларға қалай көмектесе аламын?
- 18.Өмір мен денсаулыққа қауіпті жағдайлардан қалай шығуға болады?
- 19.Қауіпсіздік мәселесін кіммен талқылауға болады?
- 20.Отбасын жоспарлау
- 21.АИТВ және ЖИТС туралы не білеміз?
- 22.Табиғи ресурстарды қалай пайдаланамыз?
- 23.Экологиялық тұрақтылық
- 24.Апаттар мен табиғи апаттардың қоршаған ортаға әсері. Таза экологияға құқылымыз
- 25.Табиғи ресурстарды қалай пайдаланамыз?

Зайырлылық және дінтану негіздері (11 сағат)

- 26.Зайырлы мемлекет және дін. Діннің пайда болуы және маңыздылығы, әлеуметтік мақсаты мен жіктелуі
- 27.Діннің құрылымы мен қызметтері.Діннің шығу тегі мен тарихи формалары
- 28.Ежелгі сенім жүйесі, ұлттық және дәстүрлі діндер
- 29.Буддизм. Дін ілімі негіздері.Христиан діні. Дін ілімі негіздері.
- 30.Ислам. Дін ілімі негіздері.
- 31.Қазақстандағы ислам.
- 32.Қазақстан аумағындағы православты діни ұйымдардың қызметі.
- 33.Ислам мәдениеті.
- 34.Теріс пиғылдағы діни ағымдар туралы түсінік. Терроризм.
- 35.Қазақстан – унитарлық және зайырлы мемлекет.
- 36.Қазақстанның дінаралық келісім мен татулық аясындағы саясаты

КҮНТІЗБЕЛІК-ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАР

Жаһандық құзыреттілік, 9-сынып

Барлығы 36 сағ., аптасына 2 сағ.

Сабақ №	р/с	Тақырыбы	Сағат саны	Өтетін күні	Ескерту
Unit: Парасаттылық және әдеп (6 сағат)					
1	1	Отбасы және неке. Бақыт не әкеледі және бақытқа не кедергі?	1	05.09.22	
2	2	Корпоративтік жұмыс мәдениеті	1	12.09.22	
3	3	«Әділ деп соны айтыңыз, турасын қисық бұрмаса» (Шортанбай Қанайұлы)	1	19.09.22	
4-5	4-5	Саяхат әдебі: біз өз еліміздің өкіліміз	2	26.09.22 03.10.22	
6	6	Қарым-қатынас мәдениеті: гендерлік рөлдер	1	10.10.22	
Unit: Азаматтық және патриотизм (4 сағат)					
7	7	Өзгені өзіндей сыйла	1	17.10.22	
8	8	Әлеуметтік рөлдер мен мәртебелер	1	24.10.22	
9	9	Ертеңгі жастар қандай болмақ?	1	31.10.22	
10	10	Бінтымағы жарасқан ел	1		31.10.22.
Unit: Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық (6 сағат)					
11	1	Әлеуметтік желілердегі блогерлер. Кибербуллинг	1	07.11.22	
12	2	Белсенді және пассивті кірістер	1	14.11.22	
13	3	Отбасылық бюджеттің түрлері. Отбасы бюджетін жоспарлау	1	21.11.22	
14	4	Жинақтарды қалай сақтауға болады	1	28.11.22	
15	5	Қаржы пирамидасы	1	05.12.22	
16	6	Қаржылық әлеует	1	12.12.22	
Unit: Тіршілік қауіпсіздігі (5 сағат)					
17	1	Қандай да бір қауіп туындаған жағдайда нені білу маңызды?	1	19.11.22	
18	2	Төтенше жағдайларда өзіме және басқаларға қалай көмектесе аламын?	1	26.11.22	
19	3	Өмір мен денсаулыққа қауіпті жағдайлардан қалай шығуға болады? Қауіпсіздік мәселесін кіммен талқылауға болады?	1	09.01.23	
20	4	Отбасын жоспарлау	1	16.01.23	
21	5	АИТВ және ЖИТС туралы не білеміз?	1	23.01.23	
Unit: Экологиялық мәдениет (4 сағат)					
22	6	Табиғи ресурстарды қалай пайдаланамыз?	1	30.01.23	
23	7	Экологиялық тұрақтылық	1	06.02.23	
24	8	Апаттар мен табиғи апаттардың қоршаған ортаға әсері. Таза экологияға құқылымыз	1	13.02.23	
25	9	Табиғи ресурстарды қалай пайдаланамыз?	1	20.02.23	
Unit: Зайырлылық және дінтану негіздері (11 сағат)					
26	10	Зайырлы мемлекет және дін. Діннің пайда болуы және маңыздылығы, әлеуметтік мақсаты мен жіктелуі	1	27.02.23	
27	11	Діннің құрылымы мен қызметтері. Діннің шығу тегі мен тарихи формалары	1	06.03.23	
28	1	Ежелгі сенім жүйесі, ұлттық және дәстүрлі діндер	1	13.03.23	

	2	Буддизм. Дін ілімі негіздері. Христиан діні. Дін ілімі негіздері.	1	27.03.23	
30	3	Ислам. Дін ілімі негіздері.	1	03.04.23	
31	4	Қазақстандағы ислам.	1	10.04.23	
32	5	Қазақстан аумағындағы православты діни ұйымдардың қызметі.	1	17.03.23	
33	6	Ислам мәдениеті.	1	24.03.23	
34	7	Теріс пиғылдағы діни ағымдар туралы түсінік. Терроризм.	1	15.05.23	
35	8	Қазақстан – унитарлық және зайырлы мемлекет.	1	22.05.23	
36	9	Қазақстанның дінаралық келісім мен татулық аясындағы саясаты	1	29.05.23	

Ақпараттық – әдістемелік бөлім

Жаһандық күзіреттілік (Зайырлылық және дінтану негіздері) курсы білім алушылардың діни сауаттылық пен этикалық мәдениетін дамытуға, нақты өмірлік жағдайларға мінез-құлық қағидалары мен нормаларын білуін қолдануға, социумдағы табысты өзара іс қимылға, ахуалды сыни талдау және жауапты шешімдер қабылдау дағдыларын қалыптастыруға бағытталған. «Жаһандық күзіреттіліктер» курсы білім алушылардың әлемдегі өз орнын анықтау үшін қажетті құндылық бағдарларын, коммуникативтік дағдыларын, әдептілік нормалары мен мінез-құлық ұстанымдарын қалыптастыруға ықпал етеді.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

Мұғалімдерге арналған

1. «Тарих және Табиғат» ғылыми-педагогикалық журнал, наурыз-сәуір 2 басылым,
2. «Қазақстан Энциклопедиясы» Жалын баспасы 2002-2006 жж.
3. Физикалық-географиялық аумақтарында, энциклопедия, 2003-2004жж.
4. «Қазақстан тарихы» журналы Алматы 1994 жыл «Атамұра» баспасы. 1 басылым. 13-15 бет.
5. «Зерде» 24 ші басылым, «Алматы» баспасы, 1998 жыл 31-33 бет, ғылыми-көпшілік журнал.

Оқушыларға арналған әдебиеттер:

1. Аңыз адам. №3, 2015ж.
2. Аңыз адам. №4, 2016ж.
3. Аңыз адам №5, 2017ж.
4. Аңыз адам №6, 2014 ж.
5. Аңыз адам №7, 2017ж.
6. Егемен Қазақстан, №14, 2017ж.
7. Егемен Қазақстан, №19, 2017ж.
8. Егемен Қазақстан, №18, 2015ж.
9. Егемен Қазақстан, №20, 2017ж.
10. Егемен Қазақстан, №21, 2017ж.
11. Энциклопедия, 17.10.1994ж.
12. Интернет сайттары.